

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7633
213 130 7621
213 130 7628
Email koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 08 - 03 - 2024
Αρ. Πρωτ.: 59

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.: Ως Πίνακας Αποδεκτών

Ερώτηση: 3179/13-02-2024

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 3179/13-02-2024 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, κ.κ. Αικ. Νοτοπούλου κλπ. (σύνολο 20) όπως αυτοί εμφανίζονται στον πίνακα αποδεκτών, με θέμα «Πλήρης εφαρμογή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης/Ν.4531/2018)», θέτουμε υπόψη σας, -κατά λόγο αρμοδιότητας- τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και η Κυβέρνηση αντιμετωπίζουν με την αρμόζουσα ευαισθησία τα φαινόμενα βίας που απασχολούν την ελληνική κοινωνία. Μεταξύ αυτών τα πολύ σημαντικά, από την άποψη του κοινωνικού αποτυπώματός τους, φαινόμενα βίας κατά των γυναικών που αποτελούν την κύρια έκφραση στην ελληνική πραγματικότητα της ενδοοικογενειακής βίας (όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης).

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο επιδιώκει με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες του να διαμορφώνει τις δικονομικές προϋποθέσεις που θα συμβάλλουν στην αποτροπή και στην τιμωρία, χωρίς διαχωρισμούς, φαινομένων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ενδεικτικά το άρθρο 299 παρ.1 του Ποινικού Κώδικα (ν.4855/2021 Α'215) και την πρόβλεψη για την ανελαστική επιβολή ποινής ισόβιας κάθειρξης σε περιπτώσεις ανθρωποκτονίας. Επίσης, με τον ίδιο νόμο άλλαξε ο χρόνος έναρξης της παραγραφής των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, όταν τελούνται σε βάρος ανηλίκων, ενώ τα αδικήματα της προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας στον εργασιακό χώρο και της προσβολής της γενετήσιας ευπρέπειας για τους ανήλικους διώκονται πλέον αυτεπάγγελα και όχι κατόπιν έγκλησης, όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση του Π.Κ.

Παράλληλα, η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την αναμόρφωση του Ποινικού Κώδικα και της Ποινικής Δικονομίας με τον προσφάτως ψηφισθέντα νόμο υπ' αρ. 5090/2024 (Α' 30/23-02-2024) υπό τον τίτλο: «Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας», στοχεύει στην ενίσχυση και στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που θα ισχυροποιήσει τα νομικά μέσα αποτροπής και καταπολέμησης του κοινωνικού αυτού φαινομένου. Πιο συγκεκριμένα, η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 5090/2024 αποσκοπεί

στην αποτελεσματικότερη προστασία της οικογένειας, των ανηλίκων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μέσα από: α) την αναδιαμόρφωση των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232) και την προσαρμογή τους στις παρούσες κοινωνικές συνθήκες και στη δικαιολογική ανάγκη της προστασίας του θεσμού της οικογένειας, της ανηλικότητας και των θυμάτων - κυρίως των γυναικών - που πλήττονται με αυξανόμενη ένταση από συμπεριφορές ενδοοικογενειακής βίας, β) την ενίσχυση της ψυχολογικής στήριξης και της υλικής συνδρομής, καθώς και την κοινωνική αποκατάσταση των θυμάτων με διεύρυνση των αρμόδιων φορέων, γ) την πρόβλεψη ειδικής υποχρέωσης των επαγγελματιών για την καταγγελία των περιστατικών που υποπίπτουν στην αντίληψη τους και την προστασία τους απέναντι σε ενδεχόμενα ποινικών ή πειθαρχικών δώξεων και αξίωσης αστικών αποζημιώσεων δ) τη διεύρυνση της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης και ε) την ενίσχυση των δικονομικών και λοιπών μέσων που αποσκοπούν στην πρόληψη των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και στην παρεμπόδιση υποτροπής του δράστη.

Ιδιαίτερα, στο άρθρο 121 του Ν. 5090/2024, προβλέπεται πλέον ρητά ότι περιλαμβάνεται στο αδίκημα της ενδοοικογενειακής βίας κάθε μορφή βίας, συμπεριλαμβανομένης και της ψυχολογικής. Με τη διάταξη αυτή, η Χώρα εναρμονίζεται πλήρως με το άρθρο 33 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.

Επιπρόσθετα, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες των συνερωτώμενων Υπουργείων και κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, διαμορφώνεται διαρκώς και εξελίσσεται το κανονιστικό πλέγμα που υπηρετεί τις αρχές και το πνεύμα της εν λόγω Σύμβασης.

Η Κυβέρνηση, ωστόσο, εκτός από το νομοθετικό πεδίο αναλαμβάνει οριζόντιες δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση του δικτύου προστασίας των γυναικών θυμάτων και στη λειτουργία νέων, εξειδικευμένων υπηρεσιών για τη διαχείριση των καταγγελιών και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.

Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσεται και η μετεκπαίδευση δικαστών και εισαγγελέων σε ζητήματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το κεφ. Ε' (Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση) αρ. 38-48 του ν.4871/2021 (Α' 245) «Μεταρρυθμίσεις στο νομοθετικό πλαίσιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών» που εκδόθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προβλέπονται τακτικά, υποχρεωτικά και προαιρετικά, προγράμματα επιμόρφωσης με τη δημιουργία ομάδων εργασίας (workshops), αποσκοπώντας στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών με τον εμπλουτισμό των γνώσεών τους και τη συνεχή ενημέρωσή τους σε συναφή προς την άσκηση του δικαιοδοτικού έργου τους θέματα. Επιπλέον, προβλέπονται έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης για τους δικαστικούς λειτουργούς όλων των κλάδων και βαθμών, οι οποίοι καλούνται να εφαρμόσουν νέες ρυθμίσεις με επείγοντα χαρακτήρα σε διάφορους κλάδους δικαίου. Ειδικότερα και προς πληρέστερη ενημέρωσή σας επ' αυτού, σας αποστέλλουμε συνημμένα το υπ' αριθμ. 6334/19.12.2023 έγγραφο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών.

Περαιτέρω, η Ελληνική Πολιτεία, με τον ν.4800/2021 (Α' 81) «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις» επέδειξε το αυξημένο ενδιαφέρον της για την καλύτερη δυνατή διασφάλιση του συμφέροντος του τέκνου αλλά και την άσκηση των δικαιωμάτων επιμέλειας και επικοινωνίας των γονέων του με αυτό. Με τις διατάξεις του, εισήχθησαν στην ελληνική έννομη τάξη ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην ενεργή παρουσία και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του τέκνου, παρά τη μεσολάβηση της διάστασης, του διαζυγίου ή της ακύρωσης του γάμου, και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, όπως τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Για τον σκοπό αυτό, οι

ρυθμίσεις αφενός εκκινούν από την τήρηση της αρχής της ισότητας των γονέων στις ευθύνες και τα δικαιώματα έναντι του τέκνου, αφετέρου αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του τέκνου. Σε κάθε περίπτωση, όπως παγίως γίνεται, τα αποτελέσματα της εφαρμογής των νόμων αξιολογούνται διαρκώς και επισταμένως προκειμένου η Πολιτεία να προβαίνει, όπου απαιτείται, στις απαραίτητες βελτιώσεις.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι κατά την πρόσφατη αξιολόγηση της Ελλάδας από την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών στο πλαίσιο της Σύμβασης για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW), η οποία έλαβε χώρα στη Γενεύη την 6^η Φεβρουαρίου 2024, διαπιστώνεται, και αποτυπώνεται στα συμπεράσματα της Επιτροπής, η πρόοδος που έχει σημειώσει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια στην προάσπιση των δικαιωμάτων των γυναικών και στην προστασία τους από φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας.

Κατά τα λοιπά αρμόδιοι να σας ενημερώσουν είναι οι συνερωτώμενοι Υπουργοί.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου :4
Αριθμός σελίδων συνημμένων: 1
Σύνολο σελίδων :5

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
2. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
3. Βουλευτές:
 - Νοτοπούλου Παναγιώτη Αικατερίνη (Κατερίνα)
 - Ακρίτα Λουκή Έλενα
 - Αποστολάκης Ευαγγέλου Ευάγγελος
 - Αυλωνίτης Νικολάου Αλέξανδρος-Χρήστος
 - Γιαννούλης Ιωάννη Χρήστος
 - Δούρου Αθανασίου Ειρήνη (Ρένα)
 - Ηλιόπουλος Σταύρου Όθων
 - Καλαματιανός Χρήστου Διονύσιος-Χαράλαμπος
 - Κοντοτόλη Γεωργίου Μαρίνα
 - Μάλαμα Ιωάννη Κυριακή
 - Μαμουλάκης Αντωνίου Χαράλαμπος (Χάρης)
 - Μπάρκας Θεοφάνη Κωνσταντίνος
 - Ξανθόπουλος Σάββα Θεόφιλος
 - Παπαηλιού Ηλία Γεώργιος
 - Παππάς Μιχαήλ Πέτρος
 - Πούλου Λεωνίδα Παναγιού (Γιώτα)
 - Σαρακιώτης Αθανασίου Ιωάννης
 - Τζάκρη Εμμανουήλ Θεοδώρα
 - Χρηστίδου Δημητρίου Ραλλία
 - Ψυχογιός Κωνσταντίνου Γεώργιος
 - (δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)